

ד. 1) כהן ערל שעבד, מה דין עבודתו, ומנלן? ובאיזה ערל מיירי? 2) כהן טמא שעבד, מה דין עבודתו? והאם יש נפקא מינה באיזה טומאה איירי, ומדוע? 3) באר את קושית הגמ' לזקני דרום "טמא שרץ נמי ליתי בקל וחומר מטמא מת"! ומה השיבו על קושיה זו? ואיזה חידוש דין נלמד מתירוץ קושיה זו?

ה. 1) האם אפשר להקריב קרבנות על טמא מת (פרט)? 2) "ניטמא טומאת התהום הציץ מרצה", על מי מרצה הציץ? ובאיזה טומאה ובאיזה קרבן איירי הכא?

ו. 1) "ונשא אהרון את עוון הקדשים", באיזה עוון איירי הכא, ומה ההכרח דדוקא בעוון זה איירי? והאם יש להוכיח מהאי מילתא לנידון האם טמא מת יכול לשלח קרבנותיו? 2) כהן שעבד מיושב, מה דין עבודתו, ומנלן? 3) באר את קושית הגמ' "אימא מה זר במיתה אף יושב במיתה"! וכיצד תירצו?

ז. 1) איזה אופנים של חציצה בינו לריצפת העזרה נקטה המשנה? ומה טעם נקטה לכולהו? ומאי טעמא חציצה פוסלת? ומה הדין היכא דרק רגלו אחת עומדת על חציצה? 2) נעקרה ריצפת העזרה, האם אפשר לעבוד עבודה? ומה הדין בנעקרה רק אבן אחת? ומה הדין בנדלדלה האבן ועמד עליה? 3) קיבל הדם בשמאל, האם קבלתו כשרה, ומדוע?

ח. (1) מה דעת ר' אליעזר ברבי שמעון במקרא נדרש לפניו וכו', והאם סבירא ליה דאמרינן וי"ו מוסיף? (2) מה הוא הכלל להצריך עבודה בימין אליבא דר' יוחנן ואליבא דר' שמעון? ומהיכן ילפינן לה? (3) מה ילפינן מדכתיב קרא יתירא דיד אוזן ורגל במצורע?

ט. (1) באר מה הוקשה לגמ' על הגזירה שוה דיד יד ממצורע אליבא דר' שמעון! ומה תירצו? (2) כיצד דרשינן לקרא "ולקח הכהן מדם הפר", ומה ההכרח לדרוש הכי? וכיצד עבדינן כדי לקיים האי דינא כדבעי? (3) מה ילפינן מדכתיב "ולקח מדם הפר", ומה חידוש שמואל משום האי דינא? והאם אפשר ללמוד מהאי דינא גם לדינא דמתניתין גבי נשפך הדם, ומדוע?

י. (1) דם שהגיע לתוך אויר דפנות המזרק ולא הספיק לנוח עד שנפחתו שולי המזרק, האם מהני לאסוף הדם מן הריצפה או לא? ומה הדין היבא דלא הגיע עדיין לאויר דפנות המזרק? והאם בגוונא שלא נפחתו שולי המזרק, אלא בא אחר וקיבל בידו, הדין שונה, ומדוע? (2) המעקם קילוח מים כדי שיכנס לכלי לצורך קידוש מי חטאת, האם כשר הוא לקידוש (פרט), ומדוע? (3) נפל מום בקרבן לאחר השחיטה או הקבלה, האם הקרבן נפסל בהכי, ומדוע? והאם יש חילוק בין קדשי קדשים לקדשים קלים?

יא. (1) בהמה העומדת בפנים ורגליה בחוץ, איזה חשש יכול להיות בזריקת דמה? ומה יעשה כדי להנצל מחשש זה? (2) מה נאמר בדם המובלע באיברים, ולמאי נפקא מינה? (3) השוחט בהמת קרבן בעורה תלויה או מקבל את דמה, האם מהני, ומדוע? וכיצד הדין היבא דהשוחט או המקבל תלוי, ומדוע?

יב. 1) נתן את הדם שלא במקום הראוי לו, האם נתכפרו הבעלים (פרט), ומדוע? ומה דין אכילת הבשר, ומדוע? 2) נתן את הדם שלא במקום הראוי לו, האם יש אפשרות לתקן מעשיו על ידי זריקת דם הנותר, ומדוע? והאם יש נפקא מינה אי כשר נתן את הדם או פסול נתן את הדם? 3) פסול שחשב מחשבת פיגול או מחשבת פסול, האם מחשבתו פוסלת?

יג. 1) השוחט על מנת לזרוק הדם שלא במקומו, האם פסל את הקרבן (פרט), ומדוע? 2) האם מחשבת פיגול מחייבת כרת בכל אופן שיחשוב חוץ לזמנו, ומדוע? 3) כיצד ביאר ריש לקיש את דברי מתניתין גבי זרק הדם שלא במקומו, ומה יתיישב לפי ביאורו? 4) כיצד ביאר ר' יוחנן את דברי המשנה? ומה הקשו לשיטתו אדינא דמתניתין? וכיצד יישבו?

יד. 1) דם שנזרק שלא במקומו, האם יש אפשרות לאוספו ולחזור ולזרוקו במקום הראוי לו, ומדוע? 2) פסולין שעלו על גבי המזבח, האם ירדו או לאו, ומנלן? ומה הוכיחו מנידון זה בסוגיין? 3) קומץ או דם פסולים שעלו על מזבח הפנימי שלא כדין, מה דינם ומדוע?

בהצלחה!

תשובות למבחן זבחים כא כז

- א. (1) הסתפקה הגמ' האם מאי דכתיב ממנו היינו דווקא ממנו ולא בתוכו, או דלמא לא אתי לאפוקי תוכו. ורצו להוכיח מהא דפסלינן מי מערה, ומשמע דאילו כיוור דומיא דמי מערה דנכנס לתוכו כשר, ודחו, דאף דבתוכו אף בכיוור לא מהני, מכל מקום מי מערה איצטריך לאשמועינן דלא אמרינן השתא כל גופו הוא טובל בהם, ידיו ורגליו לא כל שכן.
- (2) לדעת ר' חייא בר יוסף, לכל עבודה נפסלים בזמן לינה דידה, דבעבודת דם, שקיעת החמה פוסלתם, ובעבודת אימורים, עלות השחר פוסלתם. ולדעת רב חסדא, דין הלינה הוא כשאר הלינות דרך בעלות השחר חשיב לינה.
- (3) הגמ' סברה דכוונת ר' יוחנן דאף לעבודת לילה שקיעת החמה פוסלתה. וסבר לא כר' חייא בר יוסף ולא כרב חסדא. וכתבו התוס', דלדאי סלקא דעתין צריך לומר דתרומת הדשן נעשית על ידי כהנים שקידשו מאתמול והיו נעורים כל הלילה. אי נמי, היה להם מים בכלי שרת אחר כדי הקידוש. אי נמי, פסול לינה במים הוא רק מדרבנן ובתרומת הדשן לא גזרו. אי נמי, כדפירש רש"י לקמן, דהא לא סגי בלא קידוש. ומסקינן, דכוונת ר' יוחנן דאינו מעלהו לעבודות יום. ולרש"י אתי כרב חסדא דרך בעלות השחר הוא נפסל, וסבירא ליה לר' יוחנן דמשקעין לו בתחילת הלילה כדי שלא ישכחו לשקעו ויגרמו לו להפסל בלינה. ונהתוס' כתבו, דאכתי אתיא כר' חייא בר יוסף, אבל לא מטעמיה.
- ב. (1) רש"י ביאר דישקעו שמא ישכחו מלשקעו ויפסל בלינה, ואסור לגרום פסול לקדשים. והתוס' ביארו, דבריש סוגיין סברינן דגזירת שיקוע היא דאם יעלוהו מיד בשקיעת החמה חיישינן שיאמרו דשיקעו אותו בתחילת הלילה כדי להכשירו לאימורי מחר. ובמסקנת סוגיין גזירת שיקוע הוא לשקעו בתחילת הלילה כדי שלא ישכחו לשקעו בסוף הלילה. ור' יוחנן חשש לגזירת שיקוע, ור' חייא בר יוסף ורב חסדא לא חששו לגזירת שיקוע.
- (2) לדעת רבא דפסול לינה דכיוור תליא בפלוגתת רבא"ש ורבי (לעיל יט): גבי פסול לינה בכהן, איכא למימר דהא רבי והא רבא"ש, ולדעת אביי דאף רבי מודה דכיוור לא פסלה לינה, ומכל מקום איכא משום גזירת שיקוע, צריך לומר דאף גבי קידש ידיו לתרומת הדשן משקעו לאחרא הקידוש, ואף דבברייתא לא הוזכר דבר זה.
- (3) היו יודעים על ידי גביני כרוז שהיה מכריו. וכן על ידי קול הגלגל שהיו מעלין אותו בשביל הקידוש, או על ידי הקול הגלגל שהיו משקעים את הכיוור כדי יפסל בלינה.
- ג. (1) בעינן שיעור כדי לקדש ממנו ארבעה כהנים, והיינו דכתיב "ורחצו ממנו משה אהרון ובניו". אמנם אם תוחב בכיוור כלי קטן ויונק ממי הכיוור, מהני אפילו דאין בו רביעית. אף שלענין נטילת ידיים לא מהני. והתוס' ביארו, דמהני פחות משיעור באופן שנטל ממי הכיוור בכלי. ובאופן זה מהני אפילו גבי נטילת ידיים.
- (2) לא בעינן דווקא מן הכיוור, אבל בעינן כלי שרת. וילפינן לה מדכתיב ריבויא "ירחצו" ומאידך כתיב מיעוטא "ממנו", ומסתברא לרבנות כלי שרת דנמשחו כמותו, ולמעט כלי חול שלא נמשחו כמותו. ובכנו של הכיוור אי אפשר לקדש, משום דהוקש לכיוור רק לענין נחושת ולא לענין קידוש.
- (3) מסקינן דנחלקו תנאים האם בעינן מים חיים לכיוור אי לאו. ולא בעינן שכל המים יהיו כשרים, אלא כל שהיה בה כבר שיעור ונתן טאה פסולים ונטל טאה, כשר.
- ד. (1) כהן ערל עבודתו פסולה, וילפינן לה מקרא דחזקאל דכתיב "ערל לב וערל בשר לא יבא אל מקדשי" וכתיב "להיות במקדשי לחלל את ביתי". ולרש"י איירי בערל שמתו אחיו מחמת מילה [דאי לאו הכי, הוי בכלל ערל לב]. והתוס' כתבו, דאף אם אינו מל מחמת דאגת צער המילה חשיב ערל בשר ולא ערל לב.
- (2) מבואר במתניתין דעבודת טומאה פסולה. ודעת זקני דרום, דהני מילי בטומאת שרץ, אבל טומאת מת שהותרה בציבור לכתחילה, בדיעבד אינה פוסלת אף בעבודת יחיד. [אבל טומאת מת בשביעי שלו הוי כטומאת שרץ].
- (3) רש"י ביאר, דמקשינן דטמא שרץ ירצה בציבור לכתחילה קל וחומר מטמא מת. והתוס' ביארו, דמקשינן דאם ילפינן יחיד מציבור, מן הראוי דטמא שרץ נמי ירצה בדיעבד בעבודת יחיד, אלא על כרחך דלא דרשינן הכי. אי נמי, דדרשינן הכי והיה להם לזקני דרום לאוקמי מתניתין בטמא שרץ. והשיבו דליכא למילף טומאת שרץ מטומאת מת, דדווקא טמא מת דאשכחן דהותרו המתכפרים כגון בפסח, הותרו אף המתכפרין, אבל בטמא שרץ לא הותרו המתכפרין. ויוכרח לדבריהם, דטמא שרץ משלח קרבנותיו, דאי לאו הכי, הציבור לא ידחו בו בפסח. וצריך לומר דטמא מת נמי משלח קרבנותיו, דאי לאו הכי יש ללמוד בקל וחומר משרץ דאינו מרצה.
- ה. (1) בכל הקרבנות, אפשר להביא על טמא מת משום דאין אכילת הבעלים מעכבת בהו, מלבד בקרבן נזיר, דכתיב להדיא דאם נטמא צריך להמתין לטהרתו, ולענין פסח סברינן מעיקרא דכיון דאכילת בעלים מעכבת, אין שוחטין עליו. ומסקינן, דאם נטמא טומאת התהום הציץ מרצה עליו, ופטור מפסח שני.
- (2) מעיקרא אמרינן דהציץ מרצה על הכהן שנטמא במיתה, ואיירי דווקא בנוזר ועושה פסח דהכי גמירי הלכתא. ואיכא ב' אופנים בגמ' האם אף בטמא שרץ מרצה, ורק בטומאת התהום דויבה אינו מרצה, או דאף בשרץ אינו מרצה. ולדעת רמי בר חמא, האי ציץ מרצה, אבעלים קאי.
- ו. (1) איירי בעוון טומאה, דאי בעוון פיגול הא כבר כתיב לא ירצה, ואם עוון נותר [דחשב חוץ לזמנו], הא כבר כתיב לא יחשב. ובנותר ממש, הא הקרבן לא נפסל בהכי, ומסתברא דאיירי בטומאה שכבר הותרה מכללה. וליכא להוכיח לטמא מת האם משלח קרבנותיו, משום דאיכא לאוקמי בטמא שרץ, וסגי בהא דשם טומאה הותרה.
- (2) עבודתו פסולה, משום דכתיב "לעמוד לשרת" לעמידה בחרתיו ולא לשיבה.
- (3) רש"י ביאר דכיון דבישיבה לא נבחר והוי כור, נילף במה מצינו מזור דחייב מיתה, ודחו דכיוון דכתיב מיתה אף במחוסר בגדים ובשנותיי יין, הוי תלתא קראי וכולי עלמא מודו דאין מלמדים. והתוס' ביארו, דכיון דבישיבה הוי זר, דינו כזר דבמיתה. ודחו, דהוי תלתא קראי לאשמועינן דלאו בכל היכא דקרי ליה זר עונשו במיתה.
- ז. (1) נקטו במתניתין עומד על גבי כלים, עומד על גבי בהמה, ועומד על גבי רגלי חבירו, דמכלים ליכא למשמע לבהמה, משום דלאו בשר היא, ומבהמה אי אפשר לשמוע לרגלי חבירו, משום דלאו מינא דאדם היא. וילפינן לחציצה דפוסלת מחציצה דפוסלת בכלי שרת, ולרש"י היינו מקבלת הדם דכתיב ולקח הכהן דבעינן בעצמו של כהן, ולתוס' היינו מבגדי כהונה דכתיב בהו על בשרו. ואם רק רגלו אחת עומדת על החציצה, אם יוכל לעמוד על רגלו האחרת בפני עצמה, עבודתו כשרה, ואי לאו עבודתו פסולה.

2) באופן דכל הריצפה נעקרה פשיטא לן דעבודתו כשרה משום דדוד קידש על התהום. אבל בנעקרה אבן אחת, הוא ספק בגמ' האם הוא דרך שירות או לאו. ובאופן דנדלדלה, אם אין דעתו לחברה פשיטא דהוי חציצה, אבל אם דעתו לחברה הוא ספק בגמ', האם חשיב כבר כמחובר ואינו חוצץ, או דלמא דסוף סוף השתא היא תלושה וחוצץ.

3) לתנא קמא עבודתו פסולה, וילפינן לה מדכתיב "ולקח הכהן באצבעו ונתן", וכל היכא דכתיב "אצבע" הוא ימין וקאי על הלקיחה ועל הנתינה. ולר' שמעון קיבל בשמאל קבלתו כשרה, ומסקינן, דסבר דמקרא נדרש לאחוריו ולא לפניו.

ח. 1) אמרינן בגמ' דסבר אין מקרא נדרש לאחוריו ולא לפני פניו. וכתבו התוס' דלית ליה וי"ו מוסיף, אי נמי אית ליה כדי לדרוש לפניו אבל לא לפני פניו.

2) אליבא דר' יוחנן כל דבר המעכב כפרה דכתבו בו אצבע או כהונה, ילפינן ממצורע שהוא ימין. ולדעת ר' שמעון, דווקא היכא דכתיב אצבע ילפינן ממצורע שהוא ימין.

3) מדכתיב יד ילפינן לענין הקומץ דאף הכלי שמקדש בו יאחזנו בימין. ולדעת ר' שמעון דלא בעינן לקדש הקומץ בכלי, וגם למאן דאמר דבעינן כלי הא מהני לו שמאל, ילפינן מינה לקמיצת מנחת חוטא, דאף דלא בעינן קרבן מהודר, מכל מקום ימין בעינן. ומדכתיב רגל ילפינן לחליצה דהיא ברגל ימין, ומדכתיב אוזן ילפינן לרציעה דהיא באוזן ימין.

ט. 1) הקשו, דהא ר' שמעון לא בעי קידוש כלי בקמיצה. ואף למאן דאמר בעינן קידוש כלי, הא אף שמאל כשר בה, דלחכי הוקשה המנחה לאשם, דכשם דקבלה באשם נעשית אפילו בשמאל אליבא דר' שמעון, אף קידוש הקומץ נעשה בשמאל. ותיצרו, דאתיא למנחת חוטא דאף דלא בעינן קרבן מהודר, מכל מקום בעינן ימין.

2) דרשינן לקרא "דם מהפר יקבלנו" דבעינן דווקא מדם הנפש ולא מדם העור או התמצית, דליכא למימר דמאי דכתיב "מדם" היינו מקצת דם, דהא מדכתיב "ואת כל דמו" ילפינן לכתחילה את כל דמו, אלא גורעין מוסיפין ודורשין "דם מן הפר יקבלנו". ולהכי בעינן שהשוחט יתן את הורידים לתוך הכלי כדי שיתקבל מן הפר.

3) ילפינן דבעינן דווקא מדם הפר ולא מדם הפר ודבר אחר, ולהכי אמר שמואל דהשוחט צריך שיגביה סכין למעלה כדי שלא יפול דם מן הסכין למוק. וכתבו התוס' דליכא למילף מהאי דינא נמי לדינא דמתניתין דנשפך על הריצפה פסול, דשאני דם סכין דהתקבל בפסול. ועוד כתבו התוס' דאי לאו ילפותא דדם מן הפר יקבלנו, הוי אמינא דהקרא דסכין אתי לנשפך על הריצפה, אבל מן הסכין כשר.

י. 1) באופן שכבר הגיע לתוך אויר המזרק, חשיב שהתקבל בכלי ואם נשפך מהני לאוספו. ואם אכתי לא הגיע לאויר הכלי, הוא ספק בגמ' האם אמרינן אויר דאין סופו לנוח כמונח דמי אי לאו. אבל אם לא נפחתו דהוי אויר דסופו לנוח, פשטינן דכמונח דמי ושרי לאוספו.

2) באופן שעיקמם על ידי דבר המקבל טומאה, אינו כשר משום דכתיב "אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור" דבעינן דהויתו תהיה בטהרה. והני מילי היכא דעיקמם לתוך אויר הכלי, ואם עיקמם על ידי דבר שאינו מקבל טומאה, המים כשרים.

3) מום בין שחיטה לקבלה פוסלת, ובקדשי קדשים ילפינן מדכתיב ולקח מדם הפר, והיינו פר שהיה כשר. ואף בקדשים קלים בעינן תמות כדכתיב "שה תמים", וסלקא דעתין דרבא דילפינן מדכתיב "יהיה" דאף בשעת הזריקה בעינן שלא יהיה בעל מום. ודחינן, דרק בשחיטה ובקבלה איכא קפידא נוכח רש"י דיהיה לא קאי אתמות, ומה דבעינן תמות בקבלה מקדשי קדשים ילפינן לה.

יא. 1) יש לחוש לדם של הרגליים שבחוץ שיתערב עם הדם היוצא מן הצואר ונמצא דם שנפסל ביוצא מעורב בו. ואף אי נימא דדם המובלע באיברים לאו דם הוא, אכתי חיישינן לשמנונית. ואי נימא דבקדשים קלים קודם זריקה ליכא פסול יוצא, רק בקדשי קדשים חיישינן להא מילתא. ויש תקנה על ידי שיחתוך הרגל, וכדי שלא תהיה בעלת מום ותפסל לקבלה, יחתוך רק עד העצם, והחתיכה תמנע מן הדם והשמנונית לצאת דרך הצואר.

2) מסקינן דליכא ראייה דדם המובלע באיברים הוי דם. ולרש"י הוא נפקא מינה לענין חיוב כרת על אכילתו. והתוס' כתבו, דכולי עלמא מודו דליכא ביה כרת, ונפקא מינה לענין יוצא דאף אם אין יוצא בבשר בקדשים קלים, איכא יוצא בדם. וכן נפקא מינה לענין דאין בו מעילה ואין חייבין עליו משום פיגול, ודם חטאת הניתז ממנה על הבגד אינו טעון כיבוס.

3) דעת אבוה דשמואל, דהשוחט בהמה תלויה לאו שחיטה היא, משום דכתיב ביה על ירך המזבח צפונה, ותלויה לאו ירך היא. אבל לענין קבלה דלא כתיב מקום, מהני אפילו בתלויה. ובשוחט תלוי אין קפידא משום דלא קבע לו הכתוב מקום. אבל נתלה וקיבל, לאו דרך שירות הוא וקבלתו פסולה. ורבא הוסיף, דבקדשים קלים דלא כתיב בהו מקום, כולם כשרים מלבד נתלה וקיבל. ודעת אביי, דבקדשי קדשים הכל פסול, דהא אף בקבלה כתיב צפון, ואויר צפון לאו כצפון דמי. מלבד תלוי ששחט, ובקדשים קלים הכל כשר מלבד תלוי שקיבל דלאו דרך שירות הוא.

יב. 1) לדעת שמואל, הבשר אסור באכילה, אבל הבעלים נתכפרו, דהא כתיב "ואני נתתי לכם על המזבח לכפר", וכיוון שהגיע למזבח כיפר. וכתבו התוס', דהנתינים בחוץ שנתנם בפנים, כיוון דנכנסו להיכל נפסלו, ותו לא מהני לזורקם. ומעיקרא כתבו, דבנתנם על הכבש נמי לא פליג שמואל. והסיקו דאף בנתנם על הכבש כיפר. ולר' יוחנן מקומו לאו כמקומו דמי, ואף הבעלים לא נתכפרו.

2) לדעת שמואל שהועילה זריקתו לענין כפרה, תו לא מהני תקנה להכשיר הבשר באכילה, אבל אם זרקו פסול דאף לא הועילה לענין כפרה, אם יש עדיין דם הנפש, יכול לחזור ולקבל ולזרוק.

3) גבי שחיטה דאף הפסול כשר לה, שפיר מהני מחשבתו לפסול. אבל בעבודה דהפסול פסול לה, דעת רבא דאין מחשבתו כלום.

יג. 1) אם חישב לזרוק היום, אינו פוסל את הקרבן, משום דרק מחשבת שלא בזמנו או מחשבת שלא לשמה בפסח וחטאת פוסלים את הקרבן. ואם התכוון לזרוק למחר, אי נימא דשלא במקומו לאו כמקומו דמי, הקרבן נפסל, והיינו אליבא דר' יהודה דאף מחשבת להניח לאחר זמנו פוסלת. ומסקינן, דאף למאן דאמר דלאו במקומו כמקומו דמי, מכל מקום לא חשיב ככל חוץ לזמנו דהוי פיגול, משום דרק זריקה המתרת בשר באכילה מפגלת, כדכתיב "ואם האכל יאכל".

2) דווקא היכא דרק משום פיגול הוא נפסל איכא חיוב כרת, וילפינן לה מדכתיב "ואם האכל יאכל" ודרשינן מי שפיגולו גרם לו ולא פיגול ודבר אחר.

3) לריש לקיש מתניתין פסלה לגמרי, ואיירי שלא מקומו אבל חישוב בו מחשבת פיגול, ולהכי פסול אף דשלא במקומו כבמקומו דמי וכשמואל. ולדברי אתי שפיר מאי דתני במתניתין פסול ואין בו כרת, דאתי לאשמועינן דאף דחישוב בו מחשבת פיגול אפילו הכי אין בו כרת, משום דהאי זריקה לא התירה הבשר באכילה.

4) ר' יוחנן ביאר דמתניתין סברה דשלא במקומו לאו כבמקומו דמי, ומאי דקתני פסול ולא קתני תקנתא היינו משום דאיירי דליכא תו דם הנפש. והקשו עליו דכיון דלאו כבמקומו דמי, אמאי לא יהני לאסוף הדם מן הריצפה ולחזור ולהזותו, ותירצו, דר' יוחנן העמיד למתניתין כמאן דאמר דכיון דהגיע למזבח, אף דלאו כמקומו דמי, מכל מקום קלטיה מזבח לענין שלא יכפר כפרה אחריתי ולא יאספנו.

- יד. 1) לדעת ר' יוחנן, הוא פלוגתא דר' יוסי ור' שמעון, דלר' יוסי לא מהני לאוספו [דלענין זה קלטו מזבח], ולר' שמעון מהני לאוספו. ולדעת ר' חסדא, היכא דנתנו על המזבח שלא במקומו, כולי עלמא מודו דקלטו המזבח לענין דתו אין לו כפרה. ופלוגתא דר' יוסי ור' שמעון היא, בדמים הניתנים בפנים שנתנן בחוץ ובדמים הניתנים בחוץ שנתנם בפנים, דר' יוסי סבר דכיון דהאי מזבח לאו מקומן הוא, לא קלטו ושפיר מהני ליה זריקה אחריתי, ור' שמעון סבר דכיון דראוי לשם מזבח וניתן על מזבח, תו לא מהני ליה כפרה אחריתי.
- 2) מדכתיב "העולה על מוקדה כל הלילה" ילפינן דהפסולים שעלו לא ירדו. ודעת ר' יהודה, דמדכתיב "זאת היא העולה" ילפינן ג' מייעוטים, למעט נשחטה בלילה, ודם שיצא ודם שנטמא. ולדעת ר' שמעון, מדכתיב "תורת העולה" ילפינן לרבות דתורה אחת לכל העולין שאם עלו לא ירדו, ומאי דכתיב "זאת" ממעטים לכל הני דאין פסולם בקודש. ובעינן להוכיח מהאי ברייתא, דהניתנים למעלה שנתנם למטה קלטן מזבח ולא יהני להו תו אסיפה, דהא בין אלו הפסולים דקתני דלר' שמעון אם עלו לא ירדו, קתני נמי הניתנים למעלה שנתנם למטה וניתנים למטה שנתנן למעלה, ולא קתני דר' יהודה פליג בהני, ומוכח דלא חשיב כנשפך דמים דאמר ר' יהודה דאם עלתה תרד.
- 3) מזבח הפנימי מקדש בין את הראוי לו כגון דם, ובין את שאינו ראוי לו כגון קומץ, ואם עלו לא ירדו. והיינו משום דדין מזבח הפנימי הוא ככלי שרת דנמשח עם המשכן וקדושתו חמורה, ולהכי מקדש אפילו פסולים.